

KOMISJA
EUROPEJSKA

WYSOKI PRZEDSTAWICIEL UNII
DO SPRAW ZAGRANICZNYCH I
POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA

Bruksela, dnia 25.3.2020 r.
JOIN(2020) 5 final

ANNEX

ZAŁĄCZNIK

do

WSPÓLNEGO KOMUNIKATU DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

Plan działania UE dotyczący praw człowieka i demokracji na lata 2020–2024

W Planie działania UE dotyczącym praw człowieka i demokracji na lata 2020–2024 przedstawiono cele i określono priorytety UE i jej państw członkowskich w tym zakresie w stosunkach ze wszystkimi państwami trzecimi. Prawa człowieka i demokracja będą stale i spójnie promowane we wszystkich obszarach działań zewnętrznych UE (np. dotyczących handlu, środowiska, rozwoju).

Do osiągnięcia celów określonych w planie działania potrzebne jest **skoordynowane działanie** UE i państw członkowskich przy poszanowaniu poszczególnych ról i kompetencji instytucjonalnych: Wysokiego Przedstawiciela Unii ds. Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa oraz Wiceprzewodniczącego Komisji (WP) wspieranego przez Europejską Służbę Działań Zewnętrznych, Komisji Europejskiej, Rady oraz państw członkowskich. Specjalny Przedstawiciel UE ds. Praw Człowieka pozostanie najważniejszym podmiotem politycznym i będzie odgrywał główną rolę w kierowaniu wdrażaniem planu działania w celu osiągnięcia trwałego postępu. Parlament Europejski odgrywa konkretną, istotną rolę w przyczynianiu się do promowania praw człowieka i demokracji.

W planie działania określono nadrzędne priorytety i cele polityki UE w zakresie praw człowieka na następne 5 lat. Cele planu działania zostaną przełożone na poziomy krajowy, regionalny i wielostronny oraz na wszystkich tych poziomach wdrożone. Pod względem operacyjnym **pięć kierunków działania** określonych w planie zostanie wdrożonych na miejscu w krajach partnerskich.

Ponad 140 **delegatur i biur Unii** na całym świecie oraz **ambasad państw członkowskich** będzie przewodziło działaniom wdrożeniowym, dostosowując priorytety i cele do warunków lokalnych i informując o wynikach. W określonych w planie działania ramach delegatury UE będą współpracować z państwami członkowskimi w celu określenia konkretnych priorytetów w krajach ich działalności na okres pięciu lat. Na działania te zostaną przeznaczone **znaczne zasoby finansowe i polityczne**. Programy oraz projekty na szczeblach krajowym, regionalnym i globalnym, a także misje i operacje w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO) przyczynią się do osiągnięcia wyznaczonych celów.

Konieczne będzie systematyczne i skoordynowane korzystanie z **całej gamy instrumentów**, którymi dysponuje UE, w tym:

- **dialogu politycznego, dotyczącego praw człowieka oraz sektorowego** z krajami partnerskimi i organizacjami regionalnymi;
- dialogu i misji obserwacyjnych na rzecz wdrożenia **ogólnego systemu preferencji taryfowych UE (GSP)**;
- instrumentów tematycznych i geograficznych w ramach **wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027** (konkretne ustalenia dotyczące projektów i programów będą zależały od kontekstu);
- działań na **wielostronnych i regionalnych forach praw człowieka**: rezolucji tematycznych i geograficznych z inicjatywy UE dotyczących szerokiego zakresu kwestii związanych z prawami człowieka, poparcia dla innych rezolucji w tym zakresie, oświadczeń i interwencji UE, uczestnictwa w interaktywnym dialogu, debatach publicznych oraz briefingach, zdarzeń służących promowaniu praw człowieka

i demokracji;

- **stawania w obronie** praw człowieka i demokracji: działań w zakresie **dyplomacji publicznej i komunikacji**, kampanii podnoszących świadomość, oświadczeń publicznych i *démarche* potępiających przypadki pogwałcenia i naruszenia praw człowieka, a także uznawania wysiłków podejmowanych na rzecz promowania i ochrony praw człowieka;
- obserwowania **procesów sądowych** obrońców praw człowieka;
- **13 wytycznych UE w sprawie praw człowieka**¹ – instrumentów i narzędzi delegatur Unii oraz ambasad państw członkowskich służących realizowaniu strategii politycznych UE w zakresie praw człowieka;
- obserwacji wyborów i misji powyborczych;
- regularnego **dialogu** ze społeczeństwem obywatelskim, organizacjami praw człowieka oraz sektorem przedsiębiorstw;
- współpracy i koordynacji działań z **wielostronnymi instytucjami zajmującymi się prawami człowieka oraz ciałami traktatowymi ds. praw człowieka Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ)**.

I. OCHRONA I WZMOCNIENIE POZYCJI JEDNOSTEK

Ochrona i wzmocnienie pozycji jednostek oznaczają zapewnienie wszystkim ludziom możliwości korzystania w pełni z praw cywilnych i politycznych, a także gospodarczych, społecznych i kulturalnych. Wzmocnienie pozycji wszystkich ludzi („niepomijanie nikogo”) oznacza umożliwienie wszystkim ludziom wykorzystania ich pełnego potencjału jako równym sobie i aktywnym członkom społeczeństwa. Praworządność leży u podstaw spójności społecznej, solidarności i zaufania zarówno między państwem i obywatelami, jak i pomiędzy obywatelami.

- **Środki wdrażania:** dialog polityczny; dialog dotyczący praw człowieka; dialog sektorowy, misje obserwacyjne dotyczące GSP+ / „wszystkiego oprócz broni” (EBA); stosowanie odpowiednich wytycznych UE w sprawie praw człowieka wraz z konkretnymi narzędziami do osiągnięcia celów tematycznych; rezolucje Rady Praw Człowieka i Trzeciego Komitetu Zgromadzenia Ogólnego ONZ (ZO ONZ); tematyczne i geograficzne instrumenty finansowe (odpowiednie programy i projekty); bezpośrednie wspieranie obrońców praw człowieka; monitorowanie procesów sądowych; popieranie ratyfikacji i wdrożenia odnośnych konwencji i protokołów fakultatywnych ONZ i Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP); oświadczenia w sprawie przypadków pogwałcenia i naruszenia praw człowieka; dyplomacja publiczna oraz ukierunkowane kampanie, konferencje i inne wydarzenia; dialog ze społeczeństwem obywatelskim i innymi podmiotami niepaństwowymi.

¹ https://eeas.europa.eu/generic-warning-system-taxonomy/404_en/8441/Human%20Rights%20Guidelines

A. Ochrona osób oraz eliminowanie nierówności, dyskryminacji i wykluczenia

- Działanie na rzecz zniesienia kary śmierci na całym świecie; naleganie, aby w państwach, w których nadal stosowana jest kara śmierci, przestrzegano minimalnych standardów oraz opracowano moratorium na wykonywanie kary śmierci jako pierwszy krok w kierunku jej zniesienia.
- Dążenie do wyeliminowania tortur na całym świecie przez zapobieganie torturom, zakazanie ich stosowania, rozliczalność oraz rekompensaty dla ofiar, w tym przez promowanie sojuszu na rzecz zwalczania handlu narzędziami tortur.
- Wspieranie obrońców praw człowieka oraz ich przedstawicieli prawnych, a także uwzględnienie wpływu ich pracy na ich rodziny; działanie na rzecz zapewnienia uznania istotnej roli, jaką odgrywają obrońcy praw człowieka; rozpatrywanie pojedynczych przypadków związanych m.in. z prawami własności gruntu, prawami pracowniczymi, zasobami naturalnymi, kwestiami środowiskowymi, zmianą klimatu oraz przypadków wynikających z nadużyć ze strony przedsiębiorstw.
- Intensyfikacja działań na rzecz zwalczania wszelkich form dyskryminacji, w tym ze względu na płeć, rasę, pochodzenie etniczne lub społeczne, religię lub przekonania, poglądy polityczne lub inne, niepełnosprawność, wiek, orientację seksualną i tożsamość płciową, a także wzywanie wszystkich państw do poszanowania, ochrony i przestrzegania praw człowieka osób należących do mniejszości, w tym mniejszości narodowych, etnicznych, religijnych i językowych.
- Popieranie eliminacji dyskryminacji i przemocy na tle seksualnym i ze względu na płeć, w tym krzywdzących norm i praktyk, takich jak okaleczanie narządów płciowych kobiet, zabijanie noworodków płci żeńskiej oraz dziecięce, wczesne i przymusowe małżeństwa, a także zapobiegania im oraz ochrony przed nimi; zachęcanie do sprawnej ratyfikacji i wdrożenia Konwencji Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej (konwencja stambulska).
- Wspieranie pełnej i skutecznej realizacji pekińskiej platformy działania oraz programu działania Międzynarodowej Konferencji na temat Ludności i Rozwoju², a także wyników ich konferencji przeglądowych, oraz dalsze działanie na rzecz zdrowia i praw seksualnych i prokreacyjnych w tym kontekście.
- Intensyfikacja działań na rzecz zapobiegania wszystkim formom dyskryminacji lesbijek, gejów, osób biseksualnych, transpłciowych i interseksualnych (LGBTI), w tym zapobiegania przemocy i mowie nienawiści wobec osób LGBTI, a także ich zwalczania.
- Promowanie środków służących zapobieganiu wszelkim formom przemocy wobec dzieci, zwalczaniu ich i reagowaniu na nie; wspieranie krajów partnerskich w budowaniu i wzmacnianiu systemów ochrony dzieci; wspieranie rozwoju alternatywnych systemów opieki wysokiej jakości oraz przejścia z opieki

²https://www.un.org/en/development/desa/population/migration/generalassembly/docs/globalcompact/A_CONF.177_20.pdf

instytucjonalnej na wysokiej jakości opiekę rodzinną i środowiskową nad dziećmi pozbawionymi opieki rodzicielskiej.

- Popieranie specjalnej ochrony przysługującej migrantom, uchodźcom oraz osobom wewnątrznie przesiedlonym i bezpaństwowcom; wspieranie środków służących zwiększeniu integracji, spójności społecznej oraz dostępu do wysokiej jakości usług podstawowych.
- Promowanie środków służących obniżeniu ryzyka poważnego wpływu zmiany klimatu i utraty różnorodności biologicznej na korzystanie z praw człowieka, takich jak prawo do życia, zdrowia, wody, żywności, mieszkania i odpowiedniego standardu życia, uwzględniając trudną sytuację osób wysiedlonych z powodu zmiany klimatu.
- Wspieranie podejścia do zarządzania migracją opartego na prawach człowieka oraz wzmacnianie zdolności państw, społeczeństwa obywatelskiego i partnerów ONZ do wdrażania tego podejścia.

B. Wzmacnianie pozycji jednostek

- Wspieranie władz krajowych w nadawaniu tożsamości prawnej wszystkim, w szczególności przez zapewnienie powszechnej rejestracji urodzeń.
- Zapewnienie znaczącego uczestnictwa dzieci i młodzieży w podejmowaniu decyzji, które ich dotyczą, na wszystkich szczeblach, w tym w kształtowaniu i wdrażaniu polityki UE.
- Wspieranie krajów partnerskich w ratyfikowaniu i wdrażaniu Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych; pomoc w zapobieganiu barierom wynikającym z postawy otoczenia oraz barierom instytucjonalnym i środowiskowym, a także w ich usuwaniu; zapewnienie dostępu do infrastruktury, transportu, technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT), a także zapewnienie usług sprzyjających włączeniu społecznemu, takich jak edukacja, w tym kształcenie na odległość, opieka zdrowotna, wymiar sprawiedliwości i zatrudnienie.
- Wspieranie ludów tubylczych przez opowiadanie się za ich uczestnictwem w dotyczących ich procesach w zakresie praw człowieka i rozwoju oraz przez poszanowanie zasady swobodnej i świadomej zgody po uprzednim poinformowaniu przy podejmowaniu wszystkich decyzji, które ich dotyczą.

C. Promowanie podstawowych wolności oraz wzmacnianie przestrzeni społeczeństwa obywatelskiego i politycznej

- Promowanie bezpiecznego środowiska, sprzyjającego społeczeństwu obywatelskiemu jako podmiotowi mającemu własne prawa, w tym udzielanie długoterminowego wsparcia strategicznego w zakresie budowania zdolności oraz znaczącego uczestnictwa społeczeństwa obywatelskiego na szczeblach krajowym, regionalnym i globalnym.

- Opracowanie narzędzi do wykrywania wczesnych oznak zamykania przestrzeni obywatelskiej i społeczeństwa obywatelskiego oraz reagowania na nie, w tym wykorzystanie technologii cyfrowych oraz środków antyterrorystycznych, korzystanie z najlepszych praktyk i wspieranie starań na rzecz zapobiegania takim zjawiskom, jak również narzędzi do monitorowania możliwości otwarcia przestrzeni społeczeństwa obywatelskiego.
- Ochrona wolności wypowiedzi, wolności i pluralizmu mediów zarówno online, jak i offline; podnoszenie świadomości publicznej oraz zachęcanie do debaty publicznej na temat działań mających na celu zwalczanie dezinformacji.
- Przyczynianie się do zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony dziennikarzy przez piętnowanie ataków; zapewnianie, aby osoby otrzymujące groźby lub zastraszane były objęte wsparciem za pośrednictwem unijnych mechanizmów ochrony zagrożonych obrońców praw człowieka; wspieranie inicjatyw mediów oraz wzywanie władz krajowych do zapobiegania takiej przemocy i jej potępienia oraz podjęcia skutecznych kroków mających na celu położenie kresu bezkarności.
- Zapobieganie przypadkom naruszenia wolności pokojowego zgromadzania się i zrzeszania się, również wówczas, gdy dotyczy to zarówno organizacji społeczeństwa obywatelskiego, jak i pracowników oraz pracodawców.
- Zachęcanie do dialogu i pokojowego rozwiązywania kryzysów politycznych i masowych protestów w zgodzie z normami w zakresie praw człowieka; budowanie zdolności społeczeństwa obywatelskiego i podmiotów politycznych w odpowiedzi na zażalenia zgłaszane przez spontaniczne ruchy obywatelskie.
- Docieranie do podmiotów religijnych i wyznaniowych oraz ocena ich możliwego wkładu w zaprowadzanie pokoju, inicjatywy międzywyznaniowe, pojednanie i mediacje, a także szukanie synergii z trwającymi inicjatywami ONZ.
- Wspieranie działań mających na celu ochronę wolności nauki, autonomii instytucji edukacyjnych oraz ich zdolności do zapewniania uczenia się przez internet i na odległość.

D. Wspieranie praworządności oraz sprawiedliwego sprawowania wymiaru sprawiedliwości

- Wspieranie praworządności w krajach partnerskich oraz promowanie prawa do rzetelnego procesu sądowego, aby zapewnić poszanowanie praw człowieka w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości.
- Poprawa dostępu do wymiaru sprawiedliwości i pomocy prawnej, w tym pomocy skupiającej się na osobach wymagających szczególnego traktowania, również za pomocą technologii cyfrowych.
- Wspieranie ustanowienia alternatywnych mechanizmów rozwiązywania sporów jako sposobu zmniejszania prawnych, praktycznych i innych barier w dostępie do wymiaru sprawiedliwości dla ofiar naruszeń praw człowieka.

- Wspieranie rozwoju systemów wymiaru sprawiedliwości przyjaznego dziecku dla wszystkich dzieci wchodzących w kontakt z prawem i pozbawionych wolności.
- Wspieranie poprawy warunków zatrzymania i traktowania osób pozbawionych wolności zgodnie z normami międzynarodowymi.

E. Niwelowanie różnic w rozliczalności, zwalczanie bezkarności oraz wspieranie sprawiedliwości okresu przejściowego

- Opracowanie nowego horyzontalnego europejskiego systemu sankcji za naruszenia praw człowieka mającego na celu rozwiązanie problemu poważnych naruszeń praw człowieka na całym świecie.
- Opracowanie podejścia UE do zapewnienia rozliczalności, szczególnie w przypadkach poważnego pogwałcenia i naruszenia praw człowieka, łączenie działań krajowych i międzynarodowych, korzystanie ze strategii politycznych UE, np. dotyczących dzieci i konfliktów zbrojnych, osób, które doświadczyły przemocy seksualnej w konfliktach zbrojnych, sprawiedliwości okresu przejściowego, zwalczania tortur i innych form złego traktowania; Międzynarodowy Trybunał Karny.
- Wspieranie inicjatyw krajowych w zakresie zwalczania bezkarności w przypadkach pogwałcenia i naruszenia praw człowieka oraz wspieranie procesów sprawiedliwości okresu przejściowego, w tym przez wzmacnianie powiązań z ONZ.
- Promowanie ciągłego zaangażowania politycznego w obowiązek ochrony (R2P) i jego wprowadzania w życie przez ułatwienie dialogu oraz uczestnictwo w kontekście ONZ, a także przez zastosowanie tej koncepcji jako narzędzia analitycznego mającego zastosowanie do konkretnych sytuacji krajowych³.
- Zwalczanie bezkarności wszystkich sprawców zaangażowanych w handel ludźmi w celu zapobiegania temu zjawisku i jego pełnego wyeliminowania; wspieranie i ochrona ofiar, w szczególności kobiet i dzieci.

F. Wzmacnianie praw gospodarczych, społecznych, kulturalnych i pracowniczych

- Wzmacnianie powiązania między prawami człowieka a środowiskiem, w tym zmianą klimatu, w działaniach zewnętrznych UE; wspieranie działań podnoszących świadomość na temat wpływu zmiany klimatu i degradacji środowiska na prawa człowieka.
- Skuteczne włączenie praw gospodarczych, społecznych, kulturalnych i pracowniczych w dialog dotyczący praw człowieka prowadzony przez UE z krajami partnerskimi przy jednoczesnym zapewnieniu synergii z innymi konsultacjami i misjami obserwacyjnymi dotyczącymi GSP+/EBA.
- Promowanie polityki zerowej tolerancji wobec pracy dzieci, eliminowanie pracy przymusowej, m.in. za pomocą wspierania partnerstw na wszystkich szczeblach,

³ <https://www.un.org/en/genocideprevention/about-responsibility-to-protect.shtml>

promowanie praw pracowniczych w stosunkach handlowych UE, promowanie należytej staranności w zakresie praw człowieka w światowych łańcuchach dostaw oraz dokładanie starań na rzecz ratyfikacji protokołu do konwencji MOP dotyczącej pracy przymusowej.

- Wspieranie roli organów publicznych w przyjmowaniu i zapewnianiu przestrzegania przepisów dotyczących środowiska służących zapewnieniu bezpiecznego, czystego, zdrowego i zrównoważonego środowiska, m.in. przez promowanie dobrego zarządzania zasobami naturalnymi oraz praworządności, dostęp do informacji, uczestnictwo społeczeństwa w podejmowaniu decyzji i dostęp do wymiaru sprawiedliwości w sprawach środowiskowych i klimatycznych.
- Wspieranie władz krajowych w opracowywaniu i wdrażaniu przepisów ustawowych i wykonawczych oraz strategii politycznych w zakresie żywności, gruntów, zasobów naturalnych, mieszkań i nieruchomości, które zapewniają poszanowanie praw człowieka.
- Wspieranie powszechnego dostępu do bezpiecznej wody pitnej i urządzeń sanitarnych, a także podkreślanie wymiaru praw człowieka w tych obszarach.
- Ograniczenie nierówności przez promowanie niedyskryminacyjnego dostępu do usług społecznych, w tym wysokiej jakości, przystępnej opieki zdrowotnej i edukacji (również online), a także budowanie zdolności praktyków w zakresie odpowiadania na konkretne potrzeby kobiet, mężczyzn, osób LGBTI, dzieci, osób niepełnosprawnych, migrantów, uchodźców oraz osób wymagających szczególnego traktowania.
- Promowanie równego dostępu do profilaktycznej opieki zdrowotnej i prawa do korzystania z leczenia w każdych okolicznościach, zwłaszcza w czasach kryzysu.
- Promowanie godnej pracy oraz przyszłości pracy ukierunkowanej na człowieka za pomocą zaktualizowanego unijnego podejścia zapewniającego poszanowanie podstawowych zasad i praw w pracy, prawa do bezpiecznych i zdrowych warunków pracy oraz środowiska pracy bez przemocy i nękania; promowanie dialogu społecznego oraz ratyfikacja i skuteczne wdrożenie odpowiednich konwencji i protokołów MOP; wzmacnianie odpowiedzialnego zarządzania w globalnych łańcuchach dostaw oraz dostępu do ochrony socjalnej.
- Poprawa warunków pracy pracowników migrujących, m.in. przez wyeliminowanie wszelkich form pracy przymusowej i wyzysku; wzmacnianie pozycji pracowników migrujących, szczególnie kobiet, oraz ich społeczności w zakresie obrony ich praw, zgłaszania naruszeń, dochodzenia sprawiedliwości oraz organizowania poparcia.

II. TWORZENIE ODPORNÝCH, SPRZYJAJĄCYCH WŁĄCZENIU SPOŁECZNEMU I DEMOKRATYCZNYCH SPOŁECZEŃSTW

Poszanowanie praw człowieka stanowi kluczowy element odpornych, sprzyjających włączeniu społecznemu i demokratycznym społeczeństw. Społeczeństwa takie są oparte na niezależnych mediach, rozliczalnych instytucjach, reprezentatywnych parlamentach

i zaangażowanych obywatelach; zapewniają bezpieczne i sprzyjające środowisko organizacjom społeczeństwa obywatelskiego oraz niezależnym mediom, dzięki którym mogą wyrażać swoje obawy, wpływać na opracowywane strategie polityczne, monitorować decydentów i pociągać ich do odpowiedzialności.

- ***Środki wdrażania:** dialog polityczny; dialog dotyczący praw człowieka; misje obserwacji wyborów i misje powyborcze; misje cywilne i militarne w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO); ukierunkowane szkolenia dla personelu UE w delegaturach; stosowanie odpowiednich wytycznych UE w sprawie praw człowieka wraz z konkretnymi narzędziami do osiągania celów tematycznych; tematyczne rezolucje Rady Praw Człowieka i Trzeciego Komitetu ZO ONZ; tematyczne i geograficzne instrumenty finansowe (odpowiednie programy i projekty); popieranie ratyfikacji i wdrożenia odnośnych konwencji i protokołów fakultatywnych ONZ; oświadczenia w sprawie przypadków pogwałcenia i naruszenia praw człowieka; dyplomacja publiczna oraz ukierunkowane kampanie, konferencje i inne wydarzenia; dialog ze społeczeństwem obywatelskim i innymi podmiotami niepaństwowymi.*

A. Wzmacnianie demokratycznych, rozliczalnych i przejrzystych instytucji

- Wspieranie podziału władzy, niezależności i bezstronności sądów, wydajności, jakości i rozliczalności systemu wymiaru sprawiedliwości oraz zabezpieczeń konstytucyjnych w krajach partnerskich.
- Poprawa integralności procesów wyborczych dzięki wspieraniu niezależnych krajowych obserwacji wyborów oraz ich regionalnych i międzynarodowych sieci, a także dzięki wzmacnianiu zdolności organów zarządzających wyborami i administracji publicznych.
- Podejmowanie działań następczych w związku z zaleceniami misji obserwacji wyborów UE oraz Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE) z zastosowaniem zarówno narzędzi politycznych, jak i narzędzi współpracy; przyjęcie wspólnego podejścia do działań następczych w międzynarodowej społeczności obserwatorów, szczególnie wraz z Unią Afrykańską i ONZ.
- Opracowanie i poprawa metodyki obserwacji wyborów w celu monitorowania i oceny wykorzystania mediów społecznościowych oraz innych technologii cyfrowych w kampaniach wyborczych w odniesieniu do norm międzynarodowych, aby przygotować się na zakłócenia wyborów oraz uprzedzać takie próby.
- Wspieranie opracowania ram politycznych, które przekładają zasady offline dotyczące wyborów i procesów demokratycznych na kontekst online, oraz wspieranie tworzenia zdolności do ich wdrażania; wykorzystanie własnych wysiłków UE w tym zakresie, w tym planu działania przeciwko dezinformacji⁴, pakietu wyborczego Komisji⁵,

⁴ https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/action_plan_against_disinformation.pdf

⁵ https://ec.europa.eu/info/policies/justice-and-fundamental-rights/eu-citizenship/electoral-rights_pl

kodeksu postępowania w zakresie zwalczania dezinformacji⁶ oraz europejskiego planu działania na rzecz demokracji, który ma zostać wkrótce przedstawiony.

- Zapewnienie kompleksowego wsparcia w celu zapobiegania korupcji i jej zwalczania przez wspieranie administracji publicznej, skutecznych antykorupcyjnych strategii i ram prawnych, w tym ochronę sygnalistów, wyspecjalizowanych organów, parlamentów, niezależnych mediów i społeczeństwa obywatelskiego, a także opracowywanie wytycznych antykorupcyjnych; wspieranie ratyfikacji i wdrożenia Konwencji Narodów Zjednoczonych przeciwko korupcji.
- Wspieranie instytucji parlamentarnych w celu zwiększenia ich zdolności sprawowania nadzoru oraz wykonywania funkcji ustawodawczych i budżetowych, m.in. przez wymiany partnerskie.
- Wspieranie inicjatyw w zakresie e-rządzenia, których celem jest zwiększenie przejrzystości i rozliczalności sektora publicznego, a tym samym zwiększenie zaufania publicznego do rządów.

B. Promowanie elastycznego, reprezentatywnego i partycypacyjnego procesu decyzyjnego sprzyjającego włączeniu społecznemu

- Zwiększenie znaczącego uczestnictwa kobiet i młodzieży, w całej ich różnorodności, we wszystkich obszarach życia publicznego, m.in. przez popieranie wpisywania ich na listy partii politycznych na miejscach dających szansę na elekcję oraz budowanie zdolności kandydatów.
- Zwiększenie zdolności partii politycznych i organów nadzorczych, szczególnie na obszarach dotkniętych konfliktem i w sytuacjach przejściowych; wspieranie sojuszy międzypartyjnych oraz dialogu wielopartyjnego na temat kwestii merytorycznych będących przedmiotem wspólnego zainteresowania.
- Rozwój pluralistycznych systemów partyjnych oraz zdolności partii politycznych w sposób bezstronny, pomoc w stosowaniu norm międzynarodowych w zakresie przejrzystego finansowania partii, demokracji wewnętrznej oraz włączania w wyborze kandydatów i osób zajmujących stanowiska; wspieranie opracowywania międzypartyjnych kodeksów postępowania mających na celu zapobieganie przemocy wyborczej oraz budowania zdolności parlamentów w zakresie ochrony praw człowieka oraz podstawowych wolności.
- Wspieranie roli społeczeństwa obywatelskiego w zakresie nadzoru i rozliczalności zarówno w sektorze publicznym, jak i w sektorze prywatnym, promowanie wykorzystania technologii online.
- Promowanie aktywnego obywatelstwa oraz uczestnictwa w życiu publicznym i politycznym; edukacja obywatelska, w tym za pomocą kształcenia na odległość, oraz działania w zakresie umiejętności korzystania z mediów online powinny być

⁶ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/code-practice-disinformation>

ukierunkowane w szczególności na kobiety, dzieci, młodzież, osoby niepełnosprawne, osoby należące do mniejszości, ludy tubylcze oraz inne osoby wymagające szczególnego traktowania.

C. Wsparcie niezależnych i pluralistycznych mediów, dostępu do informacji oraz zwalczania dezinformacji

- Wsparcie inicjatyw ustawodawczych w zakresie dostępu do informacji, prawa do prywatności oraz ochrony danych osobowych zgodnie z normami europejskimi i międzynarodowymi, a także ich skutecznego wdrażania.
- Ochrona wolności i pluralizmu mediów za pomocą wspierania niezależnych środków masowego przekazu oraz promowania dostępu do rzetelnych informacji; wspieranie niezależnych mediów, dziennikarstwa śledczego oraz społeczeństwa obywatelskiego w monitorowaniu wyników rządów w zakresie sprawowania władzy oraz wypełniania zobowiązań dotyczących praw człowieka.
- Promowanie starań na rzecz zwalczania dezinformacji, mowy nienawiści, treści ekstremistycznych i terrorystycznych, w tym promowanie umiejętności korzystania z mediów online oraz umiejętności cyfrowych; wspieranie niezależnej weryfikacji informacji i niezależnych badań, dziennikarstwa śledczego i wysokiej jakości dziennikarstwa, także na szczeblu lokalnym.
- Promowanie zasady otwartego, bezpiecznego, przystępnego, łatwego i niedyskryminacyjnego dostępu do internetu dla wszystkich; zwalczanie przypadków blokowania dostępu do internetu, szczególnie w kontekście wyborów i naruszeń praw człowieka.

D. Wsparcie podejścia uwzględniającego prawa człowieka i podejścia partycypacyjnego do zapobiegania konfliktom i reagowania kryzysowego

- Wsparcie włączenia osób młodych (zwłaszcza młodych kobiet) oraz ich uczestnictwa we wszystkich staraniach na rzecz zapobiegania konfliktom oraz budowania i utrzymywania pokoju.
- Budowanie zdolności oddolnych organizacji społeczeństwa obywatelskiego oraz ruchów obywatelskich do regularnego monitorowania i dokumentowania przypadków pogwałcenia i naruszenia praw człowieka, także w sytuacjach konfliktowych.
- Zacieśnianie powiązań między prawami człowieka, bezpieczeństwem i zmianą klimatu (będącą potencjalnym czynnikiem wielokrotnie zwiększającym zagrożenie) w kontekście dialogów merytorycznych, zapobiegania konfliktom, działań rozwojowych i humanitarnych, a także strategii zmniejszania ryzyka związanego z klęskami żywiołowymi.
- Skuteczne wdrażanie unijnego strategicznego podejścia w sprawie kobiet, pokoju i bezpieczeństwa.

- Dalsze włączanie praw człowieka, a także kwestii związanych z dziećmi i konfliktami zbrojnymi, we wszystkie aspekty reakcji UE na konflikty i kryzysy, szczególnie w ramach misji i operacji WPBiO, mediacji, reform sektora bezpieczeństwa oraz zapobiegania konfliktom.
- Nasilenie starań na rzecz zapobiegania poważnym naruszeniom i eliminowania poważnych naruszeń praw dzieci w konfliktach zbrojnych oraz wspieranie demobilizacji, rehabilitacji długoterminowej oraz reintegracji, w tym przez wykorzystanie istniejących mechanizmów ONZ.
- Dalsze zwiększanie spójności polityki pomiędzy polityką UE w zakresie praw człowieka a polityką UE w zakresie reagowania kryzysowego, a także działań, takich jak misje i operacje WPBiO, reformy sektora bezpieczeństwa, strategię państw UE w zakresie praw człowieka i demokracji.
- Opracowanie unijnej polityki należytej staranności w zakresie praw człowieka w celu zapewnienia, aby wsparcie unijnego sektora bezpieczeństwa, także w kontekście misji i operacji WPBiO, było w stosownych przypadkach zgodne z prawem dotyczącym praw człowieka oraz międzynarodowym prawem humanitarnym.
- Dalsze uwzględnianie specjalnych modułów dotyczących międzynarodowego prawa humanitarnego w szkoleniu sił zbrojnych państw trzecich za pośrednictwem unijnych misji szkolenia wojskowego.

III. PROMOWANIE GLOBALNEGO SYSTEMU PRAW CZŁOWIEKA I DEMOKRACJI

Promowanie globalnego systemu praw człowieka i demokracji leży u podstaw zobowiązania UE na rzecz wzmocnienia wielostronności. Celem strategicznej odpowiedzi UE na zmieniające się środowisko międzynarodowe jest zwiększenie spójności i jedności unijnego stanowiska na forach wielostronnych w celu poszerzenia zakresu i zacieśnienia partnerstw dwustronnych oraz stworzenia nowych koalicji transregionalnych.

- **Środki wdrażania:** dialog polityczny; dialog dotyczący praw człowieka; dialog sektorowy, misje obserwacyjne dotyczące GSP+ / EBA; tematyczne i geograficzne rezolucje Rady Praw Człowieka i Trzeciego Komitetu ZO ONZ; tematyczne i geograficzne instrumenty finansowe (odpowiednie programy i projekty); popieranie ratyfikacji i wdrożenia odpowiednich konwencji i protokołów fakultatywnych ONZ i MOP; dążenie do zwrócenia większej uwagi na skutki degradacji środowiska i zmiany klimatu na prawa człowieka; ukierunkowane szkolenia dla personelu UE w delegaturach; strategię: podejście oparte na prawach człowieka, uwzględniające wszystkie prawa człowieka na potrzeby unijnej współpracy na rzecz rozwoju; oświadczenia w sprawie przypadków pogwałcenia i naruszenia praw człowieka; démarche; dyplomacja publiczna oraz ukierunkowane kampanie, konferencje i inne

wydarzenia; dialog ze społeczeństwem obywatelskim, innymi podmiotami niepaństwowymi oraz sektorem przedsiębiorstw.

A. Współpraca wielostronna

- Tworzenie bardziej elastycznej sieci partnerów, w tym przez selektywne zaangażowanie w konkretne kwestie; docieranie do nowych partnerów, nadawanie priorytetu tworzeniu koalicji z regionalnymi grupami w sprawie wybranych rezolucji oraz wzmacnianie powiązań z państwami o podobnych poglądach.
- Kontakt na wczesnym etapie z nowymi członkami Rady Praw Człowieka, którzy nie popierają niektórych rezolucji krajowych lub tematycznych.
- Zacieśnianie strategicznej współpracy z Biurem Wysokiego Komisarza NZ ds. Praw Człowieka, zarówno na szczeblu centralnym, jak i z biurami terenowymi.
- Wspieranie wydajności i skuteczności Rady Praw Człowieka oraz zapewnienie lepszych powiązań z pracami Trzeciego Komitetu ZO ONZ i synergii z innymi wielostronnymi forami ds. praw człowieka.
- Wspieranie uczestnictwa organizacji społeczeństwa obywatelskiego w wielostronnych forach ds. praw człowieka.

B. Partnerstwa regionalne

- Zacieśnianie strategicznego partnerstwa z Radą Europy (w tym Komisją Wenecką) oraz OBWE w celu zwiększenia spójności i komplementarności działań w drodze selektywnej i zróżnicowanej współpracy.
- Zacieśnienie współpracy regionalnej z Unią Afrykańską, Organizacją Państw Amerykańskich, Stowarzyszeniem Narodów Azji Południowo-Wschodniej, dialogiem Azja-Europa, Ligą Państw Arabskich oraz Organizacją Współpracy Islamskiej.
- Wspieranie i zachęcanie regionalnych instytucji zajmujących się prawami człowieka, w tym trybunałów praw człowieka i niezależnych sieci instytucji zajmujących się prawami człowieka, do wzajemnego uczenia się.

C. Współpraca dwustronna

- Zapewnienie powiązań i synergii między stosunkami dwustronnymi UE (w tym prowadzeniem dialogu politycznego, dotyczącego praw człowieka i sektorowego, monitorowaniem praw człowieka i praw pracowniczych w ramach GSP oraz prowadzeniem działań w zakresie praw pracowniczych w ramach FTA) a jej stosunkami wielostronnymi; dalsze ukierunkowanie na działania następce.
- Określenie konkretnych działań dla każdej rundy dialogu i konsultacji dotyczących praw człowieka z krajami partnerskimi oraz podejmowanie działań następczych w związku z tymi działaniami, ze szczególnym uwzględnieniem celów monitorowania GSP+/EBA w dialogu z państwami będącymi beneficjentami GSP.

- Położenie większego nacisku na wdrażanie przepisów dotyczących praw człowieka w polityce handlowej UE, m.in. za pomocą GSP oraz przez promowanie praw pracowniczych w kontekście FTA; wykorzystanie pełnego potencjału mechanizmów monitorowania oraz dalsze promowanie przejrzystości, świadomości i zaangażowania zainteresowanych stron.
- Pełne wykorzystanie synergii między dialogiem politycznym a dialogiem sektorowym, w tym w zakresie wsparcia budżetowego, w celu promowania praw człowieka, demokracji i praworządności w krajach partnerskich.
- Systematyczne włączanie zasad i standardów dotyczących praw człowieka w unijną współpracę dwustronną i regionalną za pomocą doskonalenia i aktualizowania metodyki w zestawie narzędzi: podejście oparte na prawach człowieka, uwzględniające wszystkie prawa człowieka na potrzeby unijnej współpracy na rzecz rozwoju⁷;

D. Społeczeństwo obywatelskie i krajowe instytucje praw człowieka

- Głębsze zaangażowanie we wsparcie na rzecz pluralistycznego społeczeństwa obywatelskiego, w tym obrońców praw człowieka, partnerów społecznych, stowarzyszeń mediów niezależnych oraz dziennikarzy, środowisk akademickich, prawników praktyków i organizacji pomocy humanitarnej, oraz zwiększenie tego wsparcia w celu ochrony prawa tych podmiotów do pełnienia ich funkcji bez jakichkolwiek form zastraszania, dyskryminacji czy przemocy.
- Wspieranie niezależnych krajowych instytucji, komisji i rzeczników praw człowieka oraz organów ds. równości zgodnie z zasadami paryskimi i weneckimi oraz angażowanie się we wspólne działania w kontekście dialogu dotyczącego praw człowieka.
- Promowanie zorganizowanego i regularnego dialogu między podmiotami państwowymi, społeczeństwem obywatelskim (w tym partnerami społecznymi) oraz społecznością międzynarodową.
- Wspieranie i umacnianie długoterminowych partnerstw z podmiotami społeczeństwa obywatelskiego oraz ruchami praw człowieka lub ruchami społecznymi, m.in. dzięki pełnemu wykorzystaniu możliwości finansowania organizacji oddolnych.

E. Sektor przedsiębiorstw

- Współdziałanie z sektorem przedsiębiorstw w obszarze przestrzegania i promowania praw człowieka, środków antykorupcyjnych i najlepszych praktyk w zakresie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw, należytej staranności, rozliczalności i dostępu do środków prawnych w sposób umożliwiający uczestnictwo (np. w obszarze łańcuchów dostaw, zerowej tolerancji dla pracy dzieci).
- Zwiększenie zaangażowania, w tym wzmocnionej koordynacji między odpowiednimi służbami Komisji, Europejską Służbą Działań Zewnętrznych, Specjalnym

⁷ <http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=EN&f=ST%209489%202014%20INIT>

Przedstawicielem UE ds. Praw Człowieka i państwami członkowskimi, aby aktywnie promować i wspierać wysiłki krajów partnerskich na rzecz wdrożenia wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka, w tym poprzez krajowe plany działania i odpowiednie wytyczne dotyczące należytej staranności.

- Wspieranie procesów opartych na porozumieniu zainteresowanych stron, które służą opracowaniu, wdrożeniu i podniesieniu norm dotyczących biznesu i praw człowieka oraz należytej staranności, a także współdziałanie z bankami rozwoju i międzynarodowymi instytucjami finansowymi; propagowanie projektów regionalnych, wzajemnego uczenia się i wymiany dobrych praktyk.
- Zwiększenie zaangażowania przedsiębiorstw w tworzenie godziwych miejsc pracy, zrównoważony rozwój oraz powiązaną działalność promocyjną w całym łańcuchu dostaw.
- Opracowanie narzędzi i materiałów szkoleniowych dotyczących biznesu i praw człowieka, odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej, dialogu między sektorem prywatnym i publicznym oraz należytej staranności w zakresie praw człowieka, aby umożliwić delegatom Unii zintensyfikowanie zaangażowania w obszarze biznesu i praw człowieka.

F. Przestrzeganie międzynarodowego prawa dotyczącego praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarnego

- Zwiększenie skuteczności systemu ciała traktatowego ONZ ds. praw człowieka i standardowego mechanizmu nadzorczego Międzynarodowej Organizacji Pracy.
- Dalsze opowiadanie się za inicjatywami mającymi na celu zwiększenie przestrzegania międzynarodowego prawa humanitarnego i przestrzeni humanitarnej oraz wspieranie tych inicjatyw.
- Wspieranie Międzynarodowego Trybunału Karnego jako filaru zwalczania bezkarności i tworzenie sieci służących propagowaniu powszechności i integralności statutu rzymskiego oraz określonej w nim zasady komplementarności.

IV. NOWE TECHNOLOGIE: WYKORZYSTYWANIE MOŻLIWOŚCI I STAWIANIE CZŁOŁA WYZWANCIOM

Technologie cyfrowe muszą być ukierunkowane na człowieka. Nowe technologie mogą zdecydowanie przyczynić się do ochrony i promowania praw człowieka i demokracji, ponieważ ułatwiają udział społeczeństwa i podnoszą jego skuteczność, zwiększają dostęp do usług publicznych, ułatwiają dokumentowanie przypadków pogwałcenia i naruszenia praw oraz wspierają aktywizm internetowy. Technologie te mogą mieć jednak również negatywny wpływ, jak np. ułatwianie dostępu do konkretnych nielegalnych treści, czemu należy przeciwdziałać.

- ***Środki wdrażania:** dialog polityczny; dialog dotyczący praw człowieka; tematyczne i geograficzne instrumenty finansowe (odpowiednie programy i projekty); zaangażowanie na poziomie wielostronnym i regionalnym; ukierunkowane szkolenia dla personelu UE w delegaturach; dyplomacja publiczna oraz ukierunkowane kampanie, konferencje i inne wydarzenia; dialog ze społeczeństwem obywatelskim, innymi podmiotami niepaństwowymi oraz sektorem przedsiębiorstw.*

A. Budowanie zdolności i skuteczne monitorowanie

- Współdziałanie z rządami, społeczeństwem obywatelskim, przedsiębiorstwami i agencjami ONZ w celu wypracowania sposobów egzekwowania przepisów dotyczących praw człowieka w epoce cyfrowej.
- Monitorowanie ewentualnej roli sprawczej nowych technologii, w tym sztucznej inteligencji, oraz wyzwań, jakie mogą one stanowić dla praw człowieka i demokracji, na szczeblu międzynarodowym i krajowym.
- Intensyfikacja wymiany i opracowanie szkoleń dla personelu UE w zakresie wykorzystania technologii cyfrowych i sztucznej inteligencji oraz ich wpływu na prawa człowieka i procesy demokratyczne.
- Wymiana najlepszych praktyk w zakresie zwalczania dezinformacji, mowy nienawiści, treści ekstremistycznych i terrorystycznych, w tym za pomocą umiejętności korzystania z mediów online oraz umiejętności cyfrowych;
- Analizowanie podejść regulacyjnych i nieregulacyjnych do technologii informacyjno-komunikacyjnych w odniesieniu do promowania kwestii praw człowieka i demokracji; popieranie międzynarodowej wymiany najlepszych praktyk w zakresie regulacji technicznych zgodnych z prawami człowieka.

B. Promowanie praw człowieka i demokracji w stosowaniu technologii cyfrowych, w tym sztucznej inteligencji

- Wspieranie opracowywania, oceny i wdrażania właściwych ram i norm międzynarodowych stanowiących zabezpieczenie praw człowieka i demokracji w środowisku cyfrowym oraz prowadzenie szeroko zakrojonych konsultacji, między innymi z dostawcami platform i społeczeństwem obywatelskim; propagowanie odpowiednich praktyk należytej staranności (w tym planów łagodzenia skutków) oraz skutecznej oceny skutków dla praw człowieka.
- Zaangażowanie w procesy oparte na porozumieniu zainteresowanych stron, które dotyczą przede wszystkim ram dotyczących praw człowieka w internecie.
- Zapewnienie budowania zdolności oraz innego wsparcia, aby umożliwić organom krajowym skuteczne opracowanie i wdrożenie odnośnych norm międzynarodowych w przestrzeni internetowej (np. przepisów dotyczących ochrony dzieci); zaangażowanie w tym celu naukowców ds. danych oraz innych odpowiednich ekspertów; aby uniknąć luk w ochronie, krajowe przepisy ustawowe i wykonawcze w zakresie kwestii

cyfrowych powinny odzwierciedlać międzynarodowe prawo dotyczące praw człowieka.

- Ochrona prawa jednostek do prywatności i ochrony danych osobowych, w tym w kontekście przestrzeni cyfrowej oraz w odniesieniu do nieproporcjonalnego dostępu rządowego i kontroli rządowej; propagowanie ujednolicenia w kierunku wysokiego poziomu ochrony, z uwzględnieniem pozytywnych przykładów, takich jak ogólne rozporządzenie o ochronie danych. Promowanie przystąpienia do Konwencji Rady Europy o ochronie danych.
- Propagowanie działań UE oraz wspieranie wysiłków na poziomie globalnym i regionalnym w celu zapewnienia poszanowania praw człowieka i zasad demokracji przy rozwijaniu sztucznej inteligencji, w oparciu o własne podejście UE do etycznej sztucznej inteligencji⁸.
- Intensyfikowanie wysiłków, aby czerpać korzyści płynące z nowych technologii dla społeczeństwa obywatelskiego, w tym z edukacji przez internet i kształcenia na odległość, ze szczególnym uwzględnieniem łagodzenia ryzyka dla obrońców praw człowieka.
- Wspieranie wysiłków na rzecz ochrony wolności słowa, wolności mediów i pluralizmu w internecie.
- Propagowanie dostępności technologii dla wszystkich, w tym dla osób niepełnosprawnych, już na etapie opracowywania nowych technologii z uwzględnieniem wszystkich sektorów, również edukacji.
- Zapewnienie odpowiedzialności za korzystanie z technologii, w tym poprzez legalny dostęp do materiałów elektronicznych będących dowodami.

V. OSIĄGANIE CELÓW DZIĘKI WSPÓŁPRACY

Niniejszy plan działania umożliwia UE reagowanie na pojawiające się wyzwania poprzez ukierunkowane i skoordynowane działania. Jego wdrażanie i monitorowanie powinny być tematem szeroko zakrojonego dialogu z zainteresowanymi stronami. Instytucje Unii i państwa członkowskie będą współpracować w celu jego wdrożenia w ramach zintegrowanego podejścia zgodnie ze swoimi kompetencjami wynikającymi z Traktatów i wymieniając się dobrymi praktykami i wiedzą. Specjalny Przedstawiciel UE ds. Praw Człowieka jest najważniejszym podmiotem politycznym i będzie odgrywał główną rolę w kierowaniu wdrażaniem planu działania w celu osiągnięcia trwałego postępu. Parlament Europejski odgrywa konkretną, istotną rolę w przyczynianiu się do promowania praw człowieka i demokracji. Delegatury i biura Unii oraz ambasad państw członkowskich będą odgrywać czołową rolę w ochronie praw człowieka i wdrażaniu planu działania na poziomie

⁸ Zob. biała księga Komisji pt. „Sztuczna inteligencja: europejskie podejście do doskonałości i zaufania”, COM (2020) 65 final z 19.2.2020.

krajowym. Na arenie globalnej organizacje społeczeństwa obywatelskiego z siedzibą w UE i krajowe organizacje społeczeństwa obywatelskiego również są kluczowymi partnerami.

A. Wprowadzenie w życie i ocena

- Monitorowanie postępów w realizacji celów niniejszego planu działania, z pełnym poszanowaniem celów zrównoważonego rozwoju, w szczególności za pośrednictwem tematycznej części corocznego sprawozdania UE na temat praw człowieka i demokracji na świecie; dostosowanie struktury sprawozdania, aby odzwierciedlało realizację działań priorytetowych.
- Przeprowadzanie przeglądu śródkresowego w zakresie wdrażania planu działania.
- Organizowanie regularnej wymiany poglądów w Radzie na temat najlepszych praktyk oraz postępów we wdrażaniu planu działania poczynionych przez instytucje Unii i państwa członkowskie, m.in. w kontekście rozmów na temat wdrażania wytycznych UE w sprawie praw człowieka.
- Zapewnienie, aby krajowe strategie na rzecz praw człowieka i demokracji odzwierciedlały działania priorytetowe określone w ramach planu działania, z uwzględnieniem specyfiki danego państwa.
- Podejmowanie działań następczych w związku z rezolucjami Parlamentu Europejskiego oraz dyskusjami prowadzonymi w Parlamencie Europejskim, które są istotne dla wdrażania planu działania.
- Regularne współdziałanie ze społeczeństwem obywatelskim w zakresie ogólnego wdrażania planu działania oraz organizowanie specjalnych corocznych konsultacji.
- Poszerzanie zakresu zaktualizowanych strategii: podejścia opartego na prawach, uwzględniającego wszystkie prawa człowieka na potrzeby unijnej współpracy na rzecz rozwoju, przez zastosowanie go do wszystkich programów działań zewnętrznych UE i dalsze rozwijanie wspólnych inicjatyw z państwami członkowskimi w ramach podejścia opartego na prawach, w tym za pośrednictwem wspólnego programowania.

B. Dyplomacja publiczna i komunikacja strategiczna

- Tworzenie skutecznych sieci mediów społecznościowych do celów głębszego zaangażowania, udostępniania treści oraz uzyskiwania poparcia ze strony influencerów, aby podnosić świadomość i wpływać na zmianę opinii.
- Informowanie o odnośnych strategiach politycznych i inicjatywach z uwzględnieniem opinii publicznej i lokalnych języków oraz z zastosowaniem podejścia tematycznego w stylu kampanii informacyjnej.
- Określenie sposobów pomiaru efektywności dyplomacji publicznej i kampanii publicznych oraz opracowanie najsukcesowniejszych treści i kanałów do celów interakcji ze społeczeństwem.

- Zidentyfikowanie i nagłaśnianie przykładów poszanowania praw człowieka oraz wykorzystanie ich potencjału, aby ułatwić dokonywanie dalszych zmian na lepsze w obszarze praw człowieka w praktyce.